

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem z dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 55 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Ciriha, Brozške ulice št. 5. — Določniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi določajo se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem tisku po 5 kr. Rokopisni se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 5 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Iz državnega zbora.

Pogodba z Ogersko.

Bralci »Gospodarjevi« že vedo, da se ima med Avstrijo in Ogersko vsakih 10 let vnovič skleniti pogodba, koliko naj za skupne potrebe naše monarhije plačujejo ogerske in koliko naše avstrijske dežele. Da bi se ta stvar dognala zopet za prihodnjih 10 let, sta se izvolili letošnjo spomlad tako imenovani kvotni deputaciji t. j. 15 poslancev avstrijskega državnega zbora bi se imelo dogovoriti s 15 poslanci ogerskega državnega zbora, kako naj se ta zadeva uravna. Toda ti dogovori so ostali brezuspešni. Ogrji niso marali večjega plačila obljubiti, kakor so plačevali dozdej; a naši so zahtevali od Ogerske mnogo večje prispevke. Vsled tega je bila vlada prisiljena, državnemu zboru predložiti nasvêt, naj se začasno, za leto 1898, potrdi še prejšnja pogodba; med tem se utegne dognati stalna pogodba med Avstrijo in Ogersko.

Zdajšnja manjšina državnega zbora pa nikakor noče pritrđiti temu predlogu, temveč ga hoče na vsaki način zabraniti, da bi s tem prisilila vlado, naj odstopi ali pa naj umakne znani jezikovni naredbi. Tudi večina spozna, da je zdajšnja pogodba z Ogersko krivična. Toda z ozirom na državno potrebo in vsled opravičnega reda se ne more ustavljati vsaj temu, da se ta vladni predlog vsaj kakšnemu odseku izroči v posvetovanje. Temu pa se je nemškoliberalna večina upirala z vso silo. Večina je morala zopet pokazati, da se ne da strahovati manjšini. Ko se je vršila pred 14 dnevi 25-urna seja, se ni določilo slednjic ničesar; manjšina državnega zbora je trdila, da je ona zmagala. Bitka je res prenehala; toda z novo silo se je začela zvečer dne 4. novembra ter trajala zopet celo noč do 10. ure zjutraj dne 5. nov.

In kar se je to noč v državni zbornici počenjal, tega pač nihče popisati ne more. Pohujšal bi naše pošteno, krščansko slovensko ljudstvo, ako bi ponavljal vse ostudne in grde psovke, ki so to noč letele z ene nemške stranke na drugo. Res; s ponosom smem trdit: Slovani so mnogo bolj olikan narod, kakor pa Nemci. Kdor tega dozdej ni spoznal, naj bi bil prišel ono noč v državno zbornico.

Predsednik je ob 7. uri zvečer dovolil dunajskemu županu, naj začne o tej zadevi govoriti, ker je prosil za besedo. Toda nemški liberalci — vsi brez izjeme — so upili in hruli, kedar je hotel dr. Lueger začeti svoj govor, da je moral zopet obmolkniti. Dr. Lueger je prosil predsednika, naj napravi mir; vse zastoj. Prosil Nemce, naj bodo pri miru; brez uspeha; še bolj so kričali: »Ti ne smeš govoriti«. To je trajalo več, kakor poltretjo uro. Proti pol 11. uri je nekoliko hrup utihnil; Schönerer in njegova garda se je utrudila ropotati ter odšla iz zbornice. Za njimi zakliče dr. Lueger: »Sem vedel,

da so gospodje žejni in da dalje tukaj brez pijače ostati ne morejo; se priporočujem, g. Schönerer«. Dr. Lueger je potem dokazoval, kako krivična je pogodba z Ogersko; vse ga je zvesto poslušalo.

Ali ko dr. Lueger neha govoriti, pridejo suroveži zopet nazaj v zbornico in imelo se je vršiti glasovanje, da naj seja preneha in naj bo konec govorjenja. Med tem glasovanjem se pa ropot zopet ponovi, da ni bilo mogoče razumeti imen, katera so klicali zapisnikarji. Pri tem ropotu s poleni je izmaknil češki poslanec Schönererju razklano poleno; Türk je ropotal z dvema polenoma tako silno in nerodno, da si je ranil svoj lastni prst. A večina se ni dala premagati.

Ob pol 3. uri zjutraj je začel govoriti češki poslanec dr. Engel za predlog, naj se začasna pogodba, kakor jo vlada predlaga, izroči proračunskemu odseku. A ob 3. uri je pobijati jel ta predlog nemški poslanec Prade, ki je govoril do 6. ure zjutraj. Preden je prišlo do glasovanja, so se oglašali še razni govorniki, ki so popravljali to in ono. Proti 10. uri predpoldne se je slednjic glasovalo po imenih in sklenilo s 177 proti 122 glasovom, da se ima vladni predlog izročiti v posvetovanje proračunskemu odseku.

Levičarji so sicer za zdaj premagani; toda vprašanje je, ali se bo stvar mogla sploh rešiti v državnem zboru. Če tudi večina proračunskega odseka vladnemu predlogu pritrđi, se bo potem o stvari razpravljalo v zbornici. Tu pa je prav lahko mogoče, da se vladni predlog pokopa, ker nikakor ni gotovo, da bodo vsi poslanci izmed večine za njo glasovali.

Dipaulijev predlog.

Dne 8. nov. se je začela nova pritožba proti ministertvu zavoljo jezikovnih naredeb za Češko in Moravsko. Dr. Funke je govoril kot prvi tožnik celih šest ur. Vse druge stranke, ki so v večini, bodo glasovale naravnost proti zat.žbi; edinole nemško katoliška stranka je za predlog Dipaulija, ki se glasi takole: »Zbornica želi, da se jezikovno vprašanje reši ne potom ministertskih naredeb, temveč po potu postavodajalstva ter odklanja predlog zat.žbe ministertva«. Če se ta predlog sprejme, se s tem izreče nezaupnost ministertvu zavoljo tega, da je izdalo znani jezikovni naredbi. Sploh je Dipauli s svojimi predlogi mnogo povzročil, da je večina državnega zbora v nekem nejasnem položaju in v nekaki nevarnosti, da se lahko razbije.

Kako se Spodnji Štajar pripravlja za Pruse.

(Dalje.)

Rekli smo zadnjic, da so knjižice, v katerih govorimo, pisane s tako surovostjo, da se v našem je-